

Stanovisko

hlavnej kontrolórky mesta k návrhu rozpočtu Mesta Nová Baňa na rok 2021 s výhľadom na roky 2022-2023

Podľa § 18f ods.1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta Nová Baňa na roky 2021 - 2023. Podkladom pre vypracovanie stanoviska bol spracovaný návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2021 - 2023 v členení podľa rozpočtovej klasifikácie a v programovej štruktúre.

1. Preverenie dodržania zákonných povinností pri zostavovaní návrhu viacročného rozpočtu

Návrh viacročného rozpočtu Mesta Nová Baňa na roky 2021–2023 bol zostavený v súlade s platnou legislatívou, zákonom č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., zákonom č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n.p. Na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021-2023 vydalo Ministerstvo financií SR príručku pod čís.MF/0090/2020-411. V zmysle tohto dokumentu sú jednotlivé subjekty, ktorých rozpočty tvoria rozpočet verejnej správy, povinné zapracovať do návrhov svojich rozpočtov finančné toky zo štátneho rozpočtu v súlade s návrhom štátneho rozpočtu schváleného vládou. Mesto Nová Baňa pri zostavovaní návrhu rozpočtu postupovalo v súlade s vydanou Príručkou.

V zmysle zákona č.583/2004 Z. z. mesto zostavilo návrh viacročného rozpočtu na roky 2021-2023, pričom záväzným rozpočtom je rozpočet na príslušný rozpočtový rok a teda r. 2021. Rozpočty na roky 2022 a 2023 nie sú záväzné.

Pre obce je záväzná platná rozpočtová klasifikácia vydaná MF SR , kde môžem konštatovať že predkladaný návrh rozpočtu je spracovaný v jej zmysle a náležitosti z nej vyplývajúce boli dodržané.

Podľa §10 zákona č.583/2004 Z. z. sú obce povinné zostaviť rozpočet vnútorne členený na :

- a) Bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky)
- b) Kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky)

c) finančné operácie

Bežný rozpočet musí byť zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ nevyčerpaných v minulých rokoch.

Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak tento schodok je možné vykryť návratnými zdrojmi financovania, zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Konštatujem, že toto bolo pri zostavovaní rozpočtu dodržané.

Predložený návrh rozpočtu nie je zostavený v súlade s čl. 9 ods.1 ústavného zákona č.493/2011Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p., podľa ktorého sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. V rozpočte chýbajú údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky, údaje schváleného rozpočtu mesta za rok 2020 a údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka.

Návrh viacročného rozpočtu na roky 2021-2023 je zostavený v programovej štruktúre, programový rozpočet obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta vo finančnom vyjadrení. Zostavením programového rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov je splnená povinnosť vyplývajúca z ustanovenia § 4 a§ 9 zákona č.583/2004 Z. z. **Nebol však dodržaný Metodický pokyn Ministerstva financií Slovenskej republiky na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004 v z.n.p., konkrétne čl. 3 bod 5: „Ak sa v programe vytvárajú ďalšie časti programu, pre každú najnižšiu časť programu sa určuje minimálne jeden cieľ. Ku každému cieľu sa určuje jeden merateľný ukazovateľ.“**

Návrh viacročného rozpočtu Mesta Nová Baňa na roky 2021-2023 bol v súlade s § 9 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta, čím bola dodržaná povinnosť zverejnenia najmenej 15 dní pred jeho schválením, aby sa k nemu mohli obyvatelia mesta vyjadriť.

2. Tvorba návrhu rozpočtu na rok 2021

Vzhľadom na ustanovenie § 9 ods.4 zákona č.583/2004 Z. z., ako aj § 5 ods.2 Rozpočtových pravidiel mesta Nová Baňa, z dôvodu nezáväznosti príjmov a výdavkov rozpočtov na roky nasledujúce po príslušnom rozpočtovom roku, predmetom tejto časti stanoviska je posúdenie návrhu rozpočtu na rok 2021.

Rozpočet na rok 2021 je zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet je zostavený s prebytkom vo výške 234 678 €, kapitálový rozpočet je zostavený so schodkom vo výške 317 571 € a finančné operácie sú prebytkové a to vo výške 82 893 €. Schodok kapitálového rozpočtu a finančných operácií bude vykrytý prebytkom bežného rozpočtu. Navrhovaný rozpočet mesta, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa makroekonomických predpokladov z prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky z decembra 2020 sa predpokladá, že ekonomika Slovenska v roku 2020 v dôsledku pandémie klesne no v nasledujúcich dvoch rokoch by mala začať opäť rásť. Aktuálny odhad podielu z výnosu DPFO - dane z príjmov fyzických osôb by mal byť podľa prognózy nasledovný:

Schválený rozpočet mesta Nová Baňa na rok 2020	3 106 519 eur
Odhad na rok 2020 založený na prognóze MFSR	3 011 571 eur
Odhad na rok 2021 založený na prognóze MFSR	2 991 347 eur
Odhad na rok 2022 založený na prognóze MFSR	3 180 857 eur
Odhad na rok 2023 založený na prognóze MFSR	3 374 905 eur

Návrh rozpočtu mesta Nová Baňa na rok 2021

	Rozpočet 2021
BEŽNÉ PRÍJMY	5 492 648
BEŽNÉ VÝDAVKY	5 257 970
<i>BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)</i>	234 678
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	109 573
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	427 144
<i>KAPITÁLOVÝ ROZPOČET(P-V)</i>	- 317 571
BEŽNÉ A KAPITÁLOVÉ PRÍJMY CELKOM	5 602 221
BEŽNÉ A KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY CELKOM	5 685 114
PRÍJMY - VÝDAVKY (P-V)	- 82 893
PRÍJMOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	191 893
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	109 000
<i>FINANČNÉ OPERÁCIE (P-V)</i>	82 893
PRÍJMY CELKOM	5 794 114
VÝDAVKY CELKOM	5 794 114
PRÍJMY - VÝDAVKY (P-V)	0

ROZPOČET PRÍJMOV

Rozpočet príjmov, vrátane finančných operácií v je zosumarizovaný v nasledovnej tabuľke:

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet 2020 po úpravách	Návrh rozpočtu 2021
BEŽNÉ PRÍJMY	5 334 639	5 267 744	5 241 131
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	844 648	857 912	109 573
FINANČNÉ OPERÁCIE	1 744 007	2 049 656	191 893
BEŽNÉ PRÍJMY RO	202 086	197 999	251 517
PRÍJMY CELKOM	8 125 380	8 190 297	5 794 114

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet 2020 po úpravách	Rozpočet 2021
DAŇOVÉ PRÍJMY	3 820 405	3 658 429	3 710 908
NEDAŇOVÉ PRÍJMY	654 454	692 386	707 428
GRANTY A TRANSFERY	1 061 866	1 114 928	1 074 312
BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU	5 536 725	5 465 743	5 492 648

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, daňami z nehnuteľností, dane za tovary a služby kde je zahrnutá: daň za psa, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za predajné automaty, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné

odpady. Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta a táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2021.

Nedaňové príjmy

Rozpočet nedaňových príjmov na rok 2021 je navrhnutý vo výške 707 428 Eur.

Najväčší objem nedaňových príjmov predstavujú príjmy z vlastníctva, t. j. z uzatvorených nájomných zmlúv za prenájom nebytových priestorov a pozemkov. Výška týchto príjmov je v sume 192 000 Eur.

Ďalšiu skupinu tvoria príjmy z administratívnych poplatkov, iné poplatky a pokuty - správne poplatky za matričné úkony, za osvedčovanie listín a podpisov, za evidenciu obyvateľstva, za výrubu stromov, za úkony v oblasti stavebných činností, vydávania rybárskych lístkov. Výška týchto príjmov je 239 211 Eur.

Základné školy a školské zariadenia zriadené Mestom Nová Baňa – 251 517 Eur. Príjmy na úseku školstva tvoria len nedaňové príjmy. Tvoria ich príjmy škôl za zápisné, školné a stravné.

Iné nedaňové príjmy predstavujú sumu 24 700 eur a tvoria ich odvody z výťažku stávkovej kancelárie a prevádzkovateľov ruliet a videohier, ktoré odvádzajú do rozpočtu mesta na území ktorého sa kancelária, prevádzka nachádza ak spĺňa podmienky pre prevádzku v zmysle zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Granty a transfery

Táto časť predstavuje sumu 1 074 312 €

Finančné prostriedky, ktoré sú zahrnuté v tejto časti príjmov majú charakter účelových dotácií, ktorých použitie je viazané na určitý účel a nie je možné ich použiť na niečo iné. Najväčšou položkou je financovanie prenesených kompetencií a to predstavuje sumu až 836 437 Eur. Medzi transfery patria aj dotácie na činnosť stavebného úradu, matriku, hlásenie pobytu občanov, starostlivosť o životné prostredie a vojnové hroby, na register adries.....

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov výške 109 573 €. V rozpočte roku 2021 sa rozpočtujú príjem z predaja pozemkov vo výške 95 323 Eur a dotácia na WIFI vo výške 14 250 Eur.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Mesto plánuje formou príjmových finančných operácií financovať kapitálové výdavky z rezervného fondu vo výške 187 893 € a z nevýčerpaného daru na knihu vo výške 4 000 €.

Spolu tvoria finančnú operáciu položku vo výške 191 893 Eur.

RIZIKÁ NÁVRHU ROZPOČTU NA PRÍJMOVEJ STRÁNKE

1. Nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, z dôvodu vývoja pandémie, poklesu HDP a schválenými legislatívnymi zmenami (zvýšený daňový bonus) zásah do výnosu tejto dane pre rozpočty územnej samosprávy. Ukázalo sa to aj pri zostavenom návrhu, kde v návrhu rozpočtu je predpokladaný príjem z uvedenej dane vo výške 3 002 000,- € a decembrová prognóza Ministerstva financií SR predpokladá príjem vo výške 2 991 347,- €, čo je menej o viac ako 10 tis. €.
2. Nenaplnenie rozpočtu vlastných príjmov. Vzhľadom na pandemickú situáciu vidím riziko v nenaplnení hlavne príjmu dane za ubytovanie.
3. Nenaplnenie rozpočtu príjmu z predaja pozemkov. Pri rozpočtovanej sume 76 000,- € by sa jednalo o trojnásobné navýšenie predaja pozemkov oproti roku 2020 a 25% navýšenie oproti roku 2019.

ROZPOČET VÝDAVKOV

Pri zostavovaní rozpočtu v časti výdavkov bežných a kapitálových je opäť členenie na bežné výdavky mesta bez rozpočtových organizácií a rozpočtové organizácie zriadené mestom osobitne.

V tabuľke uvádzam sumu spolu.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Rozpočet 2021
BEŽNÉ VÝDAVKY	5 434 292	5 569 520	5 257 970
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	2 616 679	2 850 925	427 144
FINANČNÉ OPERÁCIE	74 409	80 712	109 000
VÝDAVKY CELKOM	8 125 380	8 501 157	5 794 114

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Mesto bez rozpočtových organizácií má v rozpočte pre rok 2021 bežné výdavky vo výške 2 726 033 Eur.

Rozpočtové organizácie majú bežné výdavky vo výške 2 531 937 Eur.

Rozpočet bežných výdavkov na rok 2021 podľa funkčnej klasifikácie, podľa economickej rozpočtovej klasifikácie (ktorá tvorí prílohu rozpočtu) a podľa programov je v tabuľkovej časti spracovaný veľmi podrobne, čo hodnotím veľmi pozitívne.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Kapitálové výdavky, zahŕňajú výdavky na realizáciu investičných akcií ako aj výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohoto majetku. V rozpočte mesta je opäť táto časť rozdelená na kapitálové výdavky mesta bez RO a kapitálové výdavky RO.

Kapitálové výdavky mesta predstavujú sumu 421 144 Eur. Pričom najväčšiu položku až 51% z kapitálových výdavkov mesta tvorí obnova mestských komunikácií – Cestná doprava, vo výške 214 584 Eur.

Kapitálové výdavky rozpočtových organizácií sumu 6000 eur. Kde jedinou položku v tejto sume tvorí nákup strojov a zaradení ZŠ pre školskú jedáleň.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Mesto Nová Baňa nemá v súčasnosti žiadny komerčný úver. Posledný komerčný úver zo SLSP bol splatený v roku 2019.

V roku 2020 mesto prijalo úver zo ŠFRB na kúpu bytovky Hrádza A2. Splátky istín z úverov ŠFRB sa medziročne zvyšujú za súčasného znižovania splátok úrokov k týmto úverom, pričom celkové mesačné splátky istiny a úrokov sa nemenia.

V roku 2020 bol mestu schválený „COVID“ úver z Ministerstva financií, ktorý bol podpísaný 7.10.2020 s odloženou splátkou istiny do roku 2024, so splatnosťou do roku 2027 bez úrokov.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Rozpočet 2021
Výdavkové finančné operácie	74 409	80 712	109 000

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Navrhovaný rozpočet na rok 2021 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená zákonná podmienka zostavenia rozpočtu podľa § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

	Rozpočet 2021
Bežné príjmy	5 492 648
Bežné výdavky	5 257 970
Bežný rozpočet - prebytok	234 678
Kapitálové príjmy	109 573
Kapitálové výdavky	427 144
Kapitálový rozpočet - schodok	- 317 571
Bežné a kapitálový príjmy celkom	5 602 221
Bežné a kapitálový výdavky celkom	5 685 114
Bežný a kapitálový rozpočet - schodok	- 82 893

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový, kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový, celkové hospodárenie mesta je rozpočtované ako schodkové vo výške 82 893 €. Schodok je plánované vykryť prebytkom rozpočtu finančných operácií vo výške 82 893 €.

RIZIKÁ NÁVRHU ROZPOČTU NA VÝDAVKOVEJ STRÁNKE

1. Vyššie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov z dôvodu legislatívnych zmien a nových povinností pre samosprávy (napr. zber kuchynského odpadu...).
2. Vyššie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov z dôvodu boja proti pandémie koronavírusu.
3. Nadhodnotené plánované hodnoty merateľných ukazovateľov jednotlivých programov, najmä 1.3, 2.1, 8.3.3., 10.4.
4. V programovej, prípadne podprogramovej časti 8.1, 8.9, 8.3.4, 8.6.1, 8.6.2, 8.6.3, 8.6.8, 8.14, 11.1.6, 12.1, 12.4.1, 12.4.2, 12.4.3 a 12.5 nie sú definované ciele a merateľné ukazovatele.
5. Riziko zmeny zaradenia kapitálových výdavkov do bežných výdavkov pri rekonštrukcii ciest a oprave múru pri cintoríne.

3. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu s príslušnými právnymi predpismi, na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a výdavkov. Návrh viacročného rozpočtu mesta Nová Baňa na roky 2021 – 2023 reálne odráža finančnú situáciu mesta, je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi –zákonom č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákonom č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.. Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., zákona č.564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č.597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

Podľa ústavného zákona č.493/2011Z.z. čl. 9 odsek 1 o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p., podľa ktorého sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Konštatujem, že návrh viacročného rozpočtu Mesta Nová Baňa na roky 2021-2023 bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi nie úplne, nakoľko chýbajú údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky, údaj o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka ako aj údaj schváleného rozpočtu roka 2020. Rovnako nie úplne bol dodržaný Metodický pokyn Ministerstva financií Slovenskej republiky na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004 v z.n.p., konkrétne čl. 3 bod 5: „Ak sa v programe vytvárajú ďalšie časti programu, pre každú najnižšiu časť programu sa určuje minimálne jeden cieľ. Ku každému cieľu sa určuje jeden merateľný ukazovateľ.“

Konštatujem, že návrh rozpočtu nezvyšuje zadlženosť mesta a zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov a dodržiavania maximálnej hospodárnosti pri vynakladaní rozpočtových prostriedkov.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta dňa 14. 12. 2020 čo je v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní

pred jeho schválením) v súlade s §9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu konštatujem, že v prípade akceptácie pripomienok uvedených v odbornom stanovisku, je zostavený v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä s príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

**Na základe uvedených skutočností a po zohľadnení odporúčaní
odporúčam mestskému zastupiteľstvu
rozpočet Mesta Nová Baňa na rok 2021 schváliť a rozpočet Mesta Nová Baňa na
roky 2022 – 2023 vziať na vedomie.**

V Novej Bani 20. 12.2020

PhDr. Katarína Segetová
hlavná kontrolórka mesta Nová Baňa